

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 24010506/031/53
Konu : Sahte, kontrollü ve şüpheli işyerleri
ile ilgili yapılacak işlemler

30/1/2018

GENELGE
2018-6

1- GENEL AÇIKLAMALAR

Kurumca yapılan incelemeler sonucunda, gerçekte 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştırılmadığı halde, bazı kişilerce sahte işyeri tescili yaptırılmak suretiyle sahte sigortalı bildiriminde bulunduğu ve Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlere istinaden bu bildirimlerin iptal edilmesine rağmen, aynı kişilerin bu defa aynı veya farklı sosyal güvenlik merkezlerinde farklı bir işyeri dosyası tescil ettirmek suretiyle sahte sigortalı bildiriminde bulunmaya devam ettikleri, ayrıca sahte sigortalı bildirilen kişilerin sağlık yardımlarından da yararlandıkları, geçici iş göremezlik ödeneği, sürekli iş göremezlik geliri veya aylık aldıkları anlaşılmıştır.

Öte yandan sahte işyeri tescil ettiren kişilerin, hastane önlerinde bekleyerek, provizyon alamayan vatandaşları kandırdıkları ve bu vatandaşlardan aldıkları cüzi tutarlarda para karşılığında sahte sigortalı bildiriminde buldukları, ay içinde birden fazla ek ve iptal nitelikte aylık prim ve hizmet belgesi (APHB) düzenledikleri, aylar itibariyle bildirilen sigortalı sayılarında çok büyük farklılıklar olduğu, e-Sigorta kanalıyla her ay düzenli olarak APHB göndermelerine rağmen Kurumca gönderilen tebligatları almadıkları ve tahakkuk eden primleri de ödemedikleri veya cüz'i tutarda ödedikleri gözlemlenmiştir.

Gerçek dışı hizmet bildirimlerinden kaynaklanan Kurumumuz zararının önlenmesi ve gereksiz emek ve zaman kaybının önüne geçilmesi amacıyla, gerek sahte sigortalı bildiriminde bulunduğu anlaşılan kişilerin aynı fiili yeniden işlemelerinin önüne geçilmesi, gerekse sahte işyerlerinin tespit edilebilmesi için işyeri tescil ve e-bildirge programlarında değişiklikler yapılarak, konuyla ilgili sosyal güvenlik il müdürlüklerimizce/sosyal güvenlik merkezlerimizce yapılacak işlemler muhtelif tarihlerde çıkarılan genel yazılar ve e-posta talimatlar ile açıklanmıştır.

İşyeri tescil ve e-bildirge programlarında yapılan bahse konu değişiklikler ile işyerleri tescil durumları itibariyle;

- Sahte (S),
- Kontrollü (K),
- Şüpheli (Ş)

olmak üzere üç farklı sınıfta tanımlanmaktadır.

Ayrıca,

-“Sahte İşyeri” ve “Kontrollü İşyeri”nden bildirim yapılan sigortalılar hakkında yersiz olarak hizmet bildirme ve birleştirme yapılmaması ve kendileri ile hak sahiplerine Kurumca kısa ve uzun vadeli sigorta kolları yönünden yardım yapılmaması,

-“Sahte İşyeri”nden bildirim yapılan sigortalılar hakkında ise tespit tarihinden önce bu nitelikteki bildirimlerin geçersiz sayılması nedeniyle durumlarının güncellenmesi, akabinde, haksız ve yersiz yapılmış olan işlemlerin geri alınması,

açısından SGK Tescil ve Hizmet Dökümü Programında; “Sahte İşyeri”, “Kontrollü İşyeri” ve “Şüpheli İşyeri”nden bildirilen hizmetlerin turuncu renk ve “S”, “K”, “Ş” harfleri ile gösterimi sağlanmıştır.

Bu genelgenin amacı, sahte işyeri ve sahte sigortalılık konularını içeren ve muhtelif zamanlarda çıkarılan genel yazı ve e-postaların gözden geçirilerek, güncel çalışma ve bilgiler ışığında yeniden ele alarak birleştirmek ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştırılmamasına rağmen Kurumumuza bildirimde bulunulması halinde Kurumumuzca yapılacak iş ve işlemleri açıklamaktır.

Bu bağlamda, sahte sigortalı bildirimlerinin Kuruma verdiği zararın önüne geçilmesi ve sahte sigortalı olarak bildirilen vatandaşların sonradan telafisi mümkün olmayan sonuçlarla karşılaşmalarının önlenmesi amacıyla sahte, kontrollü ve şüpheli işyerleri ile bu işyerlerinden hizmet bildirimi yapılmış kişiler hakkında Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerimizce/Sosyal Güvenlik Merkezlerimizce yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

2- SAHTE, KONTROLLÜ VE ŞÜPHELİ İŞYERİ TANIMLAMALARI İLE TANIMLAMA YAPILAN İŞYERLERİ HAKKINDA YAPILACAK İŞLEMLER

Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan denetimler sonucunda “Sahte İşyeri” tescilli yaptırdığı tespit edilen kişilere ait işyerleri sisteme “Sahte İşyeri” olarak tanımlanacaktır.

-Her ay düzenli olarak APHB göndermelerine rağmen Kurumumuzca tebliğe çıkartılan işyeri sicil ve işkolu kodu numarası bildirimi, idari para cezası, ödeme emiri gibi yazıları tebellüğ etmediği ve primlerini de ödemediği veya çok cüz’i tutarda ödeme yaptığı anlaşılan işyerleri sisteme,

-Sahte işyerlerinin belirgin özellikleri de dikkate alınarak tespit edilen kriterler kapsamında Kurumda tescilli bulunan işyerleri arasında sahte olma potansiyeli yüksek olan işyerleri sistem tarafından,

“Kontrollü İşyeri” olarak tanımlanacaktır.

“Sahte İşyeri” olarak tanımlanmış olan işyerlerinin, işverenlerinin, gerçek kişi olması halinde TC Kimlik Numarası (TCKN), tüzel kişi olması halinde Vergi Kimlik Numarası (VKN) ile tüzel kişiliği oluşturan ortakların TCKN/VKN anahtar olarak kullanılmak suretiyle bu kişiler adına aynı veya farklı sosyal güvenlik merkezlerinde tescil edilmiş/edilecek diğer işyerleri ile bu gerçek veya tüzel kişilerin ortak/üst düzey yönetici olduğu/olacağı diğer işyerleri, sistem tarafından “Şüpheli İşyeri” olarak tanımlanacaktır.

İşyeri hakkında;

-“Sahte İşyeri” tanımlamaları İşyeri Tescil ve e-Sigorta Servisi tarafından,

-“Kontrollü İşyeri” tanımlamaları gerek sistem tarafından otomatik olarak gerekse İşyeri Tescil ve e-Sigorta Servisi tarafından,

-“Şüpheli İşyeri” tanımlaması ise “Sahte İşyeri” tanımlamalarına bakılarak sistem tarafından otomatik olarak, yapılacaktır.

İşyeri Tescil ve e-Sigorta Servisince “Sahte İşyeri” ve “Kontrollü İşyeri” olarak yapılacak tanımlamalar, İşveren Tescil Uygulaması programlarında mevcut, “Tescil Değişiklik İşlemleri” menüsü işaretlenmek suretiyle erişilen “Tescil Değişiklik” ekranları vasıtasıyla yapılacaktır.

2.1- Sahte İşyeri Tanımlamaları İle Bu İşyerleri Hakkında Yapılacak İşlemler

2.1.1- Sahte işyeri tanımlamaları

Sahte işyeri; tabela işyeri olarak da adlandırılan gerçekte hiçbir ticari ve mesleki faaliyeti olmadığı ve somut bir varlığı bulunmadığı halde, işyeri dosyasından sahte sigortalılık bildirimi yapmak amacıyla, çoğu kez gerçekte var olmayan adresler beyan edilerek (boş arazi, boş dükkan vb.) sadece sahte sigortalı bildirmek amacıyla işyeri dosyası tescil edilen yerlerdir.

Ayrıca sahte işyeri; yeni işyeri dosyası tescil edilmeksizin Kurumda tescilli bulunan ve gerçekte var olan faal veya gayri faal bir işyerini devir almak ya da bu işyeri işvereni olan şirketin hisselerini satın almak veya gayri faal olan işyerlerinin e-bildirge şifrelerini usulsüzce

kullanmak suretiyle bu işyeri dosyaları üzerinden gerçekte hiçbir ticari ve mesleki faaliyette bulunmadan sahte sigortalılık bildirimini yapmak amacıyla da kendini gösterebilmektedir.

Sözkonusu nitelikteki işyerleri hakkında Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlere istinaden düzenlenen raporlarda;

-İşyerinin Kanun kapsamına alındığı tarihten itibaren bildirim yapılan tüm sigortalıların sahte olduğunun tespit edilmesi halinde "**Sahte İşyeri/1-Kanun Kapsamına Alındığı Tarihten İtibaren Sahte İşyeri**",

-Belirli bir tarihten sonra sigortalı bildirilen kimselerin çalışmalarının gerçek ve eylemli olmadığını, bir başka ifade ile belirli bir tarihten sonra işyerinin gerçekte var olmadığını tespit edilmesi halinde ise "**Sahte İşyeri/2-Belirli Bir Tarihten Sonra Sahte İşyeri**",

seçeneği seçilmek suretiyle, denetim raporunun "**tarih ve sayısı**", ile raporu düzenleyen Denetmen(D)/Müfettiş(M) bilgisi, işverene hizmet veren sözleşmeli meslek mensubunun TCKN/VKN bilgileri ile kusur durumunu belirten "**Kusuru Var/Yok**" bilgisi "Tescil Değişiklik" ekranları vasıtasıyla sisteme girilerek işyerinin tescil durumu kontrollüden/şüpheliden/normalden sahteye çevrilmek üzere gerekli tanımlama yapılacaktır.

Diğer taraftan, gerçek ve eylemli çalışanların da bulunduğu gerçek işyerlerinden bildirim yapılan aynı aylarda sahte sigortalı/sigortalıların da bildirildiğinin tespit edilmesi durumunda ise işyeri sahte olarak değerlendirilmeyerek sigortalı sahte sayılmak üzere gerekli işlemler yapılacaktır.

Ayrıca, sahte işyeri ve/veya sahte sigortalı tescil ettiği tespit edilen işverenlere hizmet veren sözleşmeli meslek mensuplarından (SM/SMMM/YMM) kusurlu olduğu tespit edilenlerin TCKN/VKN bilgileri de sistem tarafından otomatik kontrollü işyerlerinin tespitine ilişkin yapılacak değerlendirmede, meslek mensubunun sözleşme imzalayarak kayıtlarını tuttuğu diğer işyerleri bakımından veri olarak kullanılacaktır. Bu nedenle, söz konusu şekilde tanımlama yapılan işyerlerine ilgili dönemde hizmet veren sözleşmeli meslek mensubunun TCKN/VKN bilgilerinin sisteme eksiksiz ve doğru olarak kaydedilmesine/güncellenmesine azami titizlik ve özenin gösterilmesi gerekmektedir.

"Sahte İşyeri" olarak tanımlanacak olan tüzel kişilerin ortak veya üst düzey yöneticilerinin bir kısmı, tescil işlemleri sırasında sisteme girilmemiş veya tanımlama işleminin yapılacağı tarih itibarıyla ortak veya üst düzey yönetici bilgilerinin güncel bulunmaması halinde İşyeri Tescil ve e-Sigorta Servisi tarafından "Sahte İşyeri" olarak yapılacak **tanımlamadan önce** işyeri tescil bilgilerinde gerekli ekleme, düzeltme ve güncelleme işlemleri "Tescil Değişiklik" ekranları vasıtasıyla yapılacaktır.

2.1.2- Sahte işyeri veya sahte sigortalılık tespit edilen denetim raporlarında bulunması gereken hususlar

Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerde sahte veya gerçek işyerinden bildirim yapılan sahte sigortalıların saptanması durumunda, yapılan tespitlere ilişkin değerlendirilmesi gereken hususlar 2013-5 sayılı Genelge ile açıklanmıştır.

Bahse konu genelgede değerlendirilmesi gerektiği belirtilen durumlara ilave olarak Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerde;

-İşyerinin Kanun kapsamına alındığı tarihten itibaren bildirim yapılan tüm sigortalıların sahte olduğunun anlaşılması halinde "***Kanun kapsamına alındığı tarihten itibaren sahte işyeri olduğu***",

-Belirli bir tarihten sonra işyerinin gerçekte var olmadığını dolayısıyla, bahse konu tarihten sonra bildirim yapılan tüm sigortalıların sahte olduğunun tespit edilmesi durumunda, tarih belirtmek suretiyle belirtilen "***tarihten sonra sahte işyeri olduğu***",

-Gerçek ve eylemli çalışanların da bulunduğu gerçek işyerlerinden aynı zamanda sahte sigortalı/sigortalıların da bildirildiğinin tespit edilmesi durumunda "***işyerinin sahte olmadığı***" sigortalı/sigortalıların sahte olduğu,

-İşyerinin sahte olduğunun tespit edilmesi halinde, düzenlenecek raporun bir suretinin işyerinin Muhtasar Beyannamesinin/Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin (MPHB) verildiği yetkili vergi dairesine gönderilmesi ile yetkili vergi dairesi tarafından bu işyeri işvereni hakkında yapılacak işlemler (mükellefiyet durumunun iptal edilip edilmediği edilmiş ise hangi tarih itibarıyla iptal edildiği) bakımından Kuruma bilgi verilmesinin istenilmesi,

-Sahte hizmet kazandırılmak suretiyle sağlık hizmetleri ve diğer haklardan, ödeneklerden yararlanılması ile gelir veya aylık bağlatılması nedenleriyle Kurumun yanlış işlem ve ödeme yapmasına sebebiyet veren ve bu suretle adına borç tahakkuk ettirilen ve/veya borç tahakkuk ettirilmesine neden olan kişiler hakkında Kurum zararının da belirtilerek, ayrıca 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 204 üncü, 206 ncı ve 207 nci maddeleri kapsamında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulması,

-Sahte işyeri ve/veya sahte sigortalı tescil ettiği tespit edilen işverenlere hizmet veren sözleşmeli meslek mensubunun bilgileri raporda belirtilerek bu kişiler hakkında Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine bilgi verilmesi,

-Yazılı sözleşme ile yetki verilmiş meslek mensuplarının, 5510 sayılı Kanuna göre düzenledikleri MPHB’de yer alan bilgilerin, defter ve kayıtlara ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasına kendi kusurlu davranışları ile sebebiyet verdiklerinin Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin ek 4 üncü maddesinde belirtilen usul ve esasa göre tespit edilmiş olması halinde meslek mensupları sahte sigortalılık nedeniyle ortaya çıkan idari para cezaları ile sahte işyeri ve/veya sahte sigortalılık nedeniyle ortaya çıkan 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi kapsamında fazla veya yersiz yapılan ödemelerden işverenlerle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulacağı,

hususlarına da yer vererek raporların tanzim edilmesi gerekmektedir.

2.1.3- Damga vergisi tahakkukları hakkında yapılacak işlemler

488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun “IV. Makbuzlar ve diğer kağıtlar” başlıklı bölümünün 2/e fıkrasında, Sosyal Güvenlik Kurumlarına verilen sigorta prim bildirimlerinin maktu damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

488 sayılı Kanunda yer alan bu hükme istinaden damga vergisinden muaf olan işyerleri hariç olmak üzere her bir asıl ve ek nitelikteki APHB’nin Kurumumuza verilmesiyle damga vergisi tahakkuk etmekte ve söz konusu belgelerin sahte işyerlerinden verilmiş olması ise vergilendirmeyi engel teşkil etmemektedir.

Dolayısıyla, Kurumumuzun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan inceleme ve denetimler sonucunda sahte olduğu tespit edilen işyerlerinden yapılan sahte sigortalı bildirimlerinden dolayı kurumumuza verilmiş olan her bir asıl ve ek nitelikteki APHB’den tahakkuk etmiş damga vergisi borçlarının iptal edilmesine imkan bulunmamakta, dolayısıyla, söz konusu damga vergisi borçlarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca takip ve tahsil edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, sahte işyeri tescil ettirdiği tespit edilen kişilerce, sahte işyerlerinden bildirilen APHB’den dolayı tahakkuk etmiş ve ödenmemiş damga vergisi ve buna ilişkin gecikme zammı borçları, APHB’nin iptal edilmesi üzerine sistem tarafından iptal edilmemektedir.

Diğer taraftan, sahte işyeri tescil ettirdiği tespit edilen kişilerce, sahte işyerlerinden bildirilen APHB’den dolayı tahakkuk etmiş ve ödenmemiş damga vergisi borçları “Kurum alacaklarının terkin ve zamanaşımı” konulu 2012-27 sayılı Genelgede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde terkin edilebilecektir.

2.1.4- Diğer hususlar

2.1.4.1- “Sahte İşyeri” olarak tanımlanan işyerlerinin e-Sigorta kullanıcı kodu ve şifresi sistem tarafından otomatik olarak askıya alınacağından, “Sahte İşyeri” olarak tanımlanmış olan

işyerleri tarafından gerek e-sigorta üzerinden gönderilen bildirimlerin yapılmasına gerekse e-beyanname üzerinden alınan MPHİ ile sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinin beyanına sistem tarafından izin verilmeyecektir. Bu bakımdan, ünitece “Sahte İşyeri” tanımlamasının yapılması halinde, ayrıca bu işyerlerinin e-Sigorta kullanıcı kodu ve şifresinin askıya alınmasına gerek bulunmamaktadır.

2.1.4.2- Sahte tescilli işyerinin alt işvereni var ise bu alt işveren de sistem tarafından “Sahte İşyeri” olarak tanımlanacak olup, alt işverenin, gerçek kişi olması halinde TCKN, tüzel kişi olması halinde VKN ile tüzel kişiliği oluşturan ortakların TCKN/VKN anahtar olarak kullanılmak suretiyle bu kişiler adına aynı veya farklı sosyal güvenlik merkezlerinde tescil edilmiş/edilecek diğer işyerleri ile bu gerçek veya tüzel kişilerin ortak/üst düzey yönetici olduğu/olacağı diğer işyerlerine de otomatik olarak “Şüpheli İşyeri” tanımlaması yapılacaktır.

Asıl işverenin sahte tanımlaması kaldırılmadığı sürece alt işverenin de sahte tanımlaması kaldırılmayacaktır. “Sahte İşyeri” olarak tanımlanmış işyerlerine yeni alt işveren kaydı yapılamayacağı gibi tescil değişikliği (nakil, katılım, birleşme, devir ve intikal) işlemleri de yapılamayacaktır.

2.1.4.3- Sahte olduğu tespit edilen sigortalıların hizmeti ve tescili geciktirilmeksizin iptal edilir. “Sahte işyeri” tanımlaması yapılan işyeri dosyaları hakkında Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca düzenlenen denetim raporları bulunduğu sigortalı tescil ve hizmet servislerince işverence verilen APHB “I”, dört aylık sigorta primleri bordroları ise “T” kodu girilerek hizmet iptal edilecektir. Sahte veya gerçek işyerinden bildirim yapılan sahte sigortalılar adına yapılacak hizmet iptalinde, iptal nedeni bölümüne sahte sigortalılığın tespit edildiği işyerinin durumuna uygun olan neden girilecektir.

Ayrıca, sahte sigortalılar adına yasal süresi dışında yapılan bildirimlerden kaynaklanan idari para cezaları da iptal edilecektir. Bu kapsamda iptal işlemi yapılacak idari para cezası için işveren intra programlarında “İDARİ PARA CEZASI” seçeneği altında yer alan “İPC GÜNCELLEME/SİLME” ekranında bulunan “Komisyon Karar Tarihi” alanına “Denetim Rapor Tarihi”, “Esas No-Sayı” alanlarına “Denetim Raporunun Sayısı” girilecek, “İptal Sebebi Açıklama” alanına ise “Denetim Raporu Gereği” ifadesi yazılacaktır.

2.1.4.4- Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerde sahte veya gerçek işyerinden sahte sigortalılar adına yapılan bildirimlere ilişkin prim ve idari para cezası ödenmiş olduğunun tespiti halinde, ödenen primler ve idari para cezaları 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 81 inci maddesi ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin ek 7 nci maddesine istinaden Kuruma irat kaydedilecektir. Sahte sigortalılar adına yapılan bildirimlerden kaynaklanan primlerin ve idari para cezalarının ödenmemiş olması halinde ise tahsil cihetine gidilmeyecektir.

2.1.4.5- Yapılan denetim sonucunda sahte işyeri veya sahte sigortalılık tespitine ilişkin düzenlenen raporun bir sureti, geçici iş göremezlik ve emzirme ödeneklerinin tahsil edilmesi amacıyla Kısa Vadeli Sigortalar Servisine, bir sureti ise gelir/aylık ile ilgili değerlendirme yapılmak üzere Emeklilik Servislerine intikal ettirilecektir.

2.1.4.6- “Sahte İşyeri” tanımlamasının kaldırılması durumunda, bu işyerlerinden bildirim yapılan sigortalılar hakkında yapılacak işlemlere esas olmak üzere Kısa Vadeli Sigortalar Servisi ile Emeklilik Servislerine ayrıca bilgi verilecektir.

2.2- Kontrollü İşyeri Tanımlamaları İle Bu İşyerleri Hakkında Yapılacak İşlemler

Sahte işyeri olma potansiyeli yüksek olan işyerlerine yapılacak olan “Kontrollü İşyeri” tanımlaması, gerek Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servisi tarafından tespit edildikten sonra manuel şekilde gerekse sistem tarafından otomatik şekilde olmak üzere iki durumda yapılabilecektir.

2.2.1- Kontrollü işyerlerinin ilgili servis tarafından tespit edilmesi, tanımlanması ve denetime sevki

Her ay düzenli olarak APHB göndermelerine rağmen Kurumumuzca tebliğe çıkartılan işyeri sicil ve işkolu kodu numarası bildirim, idari para cezası ve ödeme emiri gibi yazıları tebellüğ etmediği ve primlerini de ödemediği veya çok cüz'i tutarda ödeme yaptığı anlaşılan işyerleri hakkında "Kontrollü İşyeri" tanımlaması yapılabilecektir.

Buna göre, her ay düzenli olarak APHB göndermelerine rağmen Kurumumuzca tebliğe çıkartılan tebligatları almadığı ve primlerini de ödemediği veya cüz'i tutarda ödemediği anlaşılan işyerlerinin işyeri dosyasındaki mevcut adres bilgilerinin kontrol edilerek, tebligatta yer alan işyeri adres bilgileri ile işyeri dosyasında yer alan belgelerdeki adres bilgilerinin aynı olduğunun anlaşılması halinde, bu işyerlerinden hangilerine kontrollü tanımlamasının yapılarak incelemeye sevk edileceği doğrudan veya İcra Takip, Haciz ve Satış Servisi tarafından yapılan talep üzerine Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servislerince belirlenecektir.

Bu işyerlerinden hangilerine kontrollü tanımlamasının yapılarak incelemeye sevk edileceğinin Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servislerince belirlenmesi sırasında,

-İlk tescil edildiği veya tescil düzeltme (işyerinin devri, şirket ortak ve yönetici değişikliği) işlemlerinin yapıldığı tarihten itibaren yada belirli bir süre ara verildikten sonra tekrar verilen bildirimler nedeniyle tahakkuk eden primleri ödemedikleri veya cüz'i (%25) tutarın altında ödeme yaptıkları,

-Taksitlendirme veya yeniden yapılandırma başvurusunda bulunmadıkları, başvuruda bulunmalarına rağmen taksitlerini ödemedikleri,

-Her ay düzenli olarak APHB göndermelerine rağmen Kurumumuzca gönderilen tebligatları almadıkları,

-Aylar itibariyle bildirilen sigortalı sayısında önemli sayıda değişiklik olduğu,

-İşe giriş ve/veya işten ayrılış bildirelerinin verilmediği, verilmesine rağmen cezalı verildiği,

-APHB'de beyan edilen sigortalı işe giriş ve işten ayrılış tarihleri ile bu sigortalılar için işe giriş ve işten ayrılış bildirgesinde beyan edilen tarihlerin uyumlu olup olmadığı,

-APHB'de sigortalının çıkış tarihi olmamasına ve bu sigortalılar için işten çıkış bildirim yapılmamasına karşın bir sonraki ay/aylarda bildirim yapılmayan sigortalıların olduğu,

-Bildirim yapılan dönem aralığında veya daha evvel; gerçek kişi işveren hakkında yetkili vergi dairesi tarafından terk kodu verildiği veya tüzel kişi işveren hakkında ticaret sicil memurluğu tarafından sicil kaydının silindiği,

gibi kriterlere bakılacaktır. Bu kriterlerden 2/3'ü ve daha fazlasına uygun olduğu anlaşılan işyerlerinin "Kontrollü İşyeri" olarak tanımlanması amacıyla, Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servisince Ek-1'de yer alan yazı ile İşyeri Tescil ve e-Sigorta Servisine bildirilecek ve ilgili servişçe gerekli tanımlama yapılacaktır.

"Kontrollü İşyeri" tanımlaması yapılan işyerlerinin işyeri yetkililerince, ilgili sosyal güvenlik merkezine müracaat edilerek e-Sigorta kullanıcı kodu ve şifrelerinin aktif hale getirilmesinin talep edilmesi halinde, bu kişiler tanımlama yazısını (Ek-1) düzenleyen servise yönlendirilerek, ilgili servis tarafından, daha önce gönderilmiş ancak çeşitli nedenlerle tebliğ edilememiş yazıların (işyeri sicil ve işkolu kodu numarasını belirten yazının, idari para cezası yazıları, ödeme emirleri v.b.) işyeri yetkililerine elden tebliğ edilmesi ve işyerinin faaliyette bulunduğu adresin yerleşim belgesi ile kanıtlanması istenilecektir.

Bu şekilde yapılacak müracaatlar üzerine, daha önce tebliğ edilememiş yazıların ilgililere elden tebliğ edilmesi ve işyerine ilişkin yerleşim belgesinin ibraz edilmesi durumunda, ilgili servis tarafından "Kontrollü İşyeri" tanımlaması yapılmış olmakla birlikte işyerinin "Sahte İşyeri" olmadığı değerlendirilmesi halinde, ilgili dosya memuru tarafından "Kontrollü İşyeri" tanımlamasının kaldırılmasına ilişkin "Onay Yazısı" hazırlanacaktır.

Onay yazısı; ilgili dosya memuru, şef, merkez müdürlüğü bulunmayan illerde Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servisinin bağlı olduğu İl Müdür Yardımcısı, merkez müdürlüklerinde Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servisinin bağlı olduğu Merkez Müdür Yardımcısı (Merkez Müdür Yardımcısı olmayan merkezlerde Merkez Müdürü) tarafından imzalanarak tarih ve sayı verilerek tanzim edilecektir. Onay yazısının imzalanarak tarih ve sayı verilmesinin ardından tescil kütüklerindeki “Kontrollü İşyeri” tanımlamasının kaldırılması ve varsa adres değişikliklerinin sisteme kaydedilmesi amacıyla İşyeri Tescil ve e-Sigorta Servisine bildirilecektir.

Buna karşın, “Kontrollü İşyeri” olarak tanımlanmış olan işyeri işverenlerince, “Kontrollü İşyeri” tanımlamasının yapıldığı tarihten itibaren bir aylık süre içinde Kurumumuza müracaat edilmemesi veya edilmiş olmakla birlikte ilgili servis tarafından işyerinin “Sahte İşyeri” olup olmadığı hususunda tereddüde düşülmesi halinde, durum ilgili Sigorta Primleri Servisi tarafından Ek-2’de yer alan denetim gerekçesi düzenlenmek suretiyle Sosyal Güvenlik Denetmenleri Servisine intikal ettirilecektir.

2.2.2- Kontrollü işyerlerinin sistem tarafından tespit edilmesi, liste alınması ve denetime sevk

Sahte işyerlerinin belirgin özellikleri de dikkate alınarak tespit edilen kriterler kapsamında Kurumda tescilli bulunan işyerleri arasında sahte olma potansiyeli yüksek olan işyerleri sistem tarafından tespit edilerek otomatik olarak “Kontrollü İşyeri” tanımlaması yapılacaktır.

Sistem tarafından tespit edilerek “Kontrollü İşyeri” tanımlaması yapılan işyerlerinin listesi Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servisleri tarafından her ayın 1’i ile 6’sı arasında İtranet programlarında mevcut “İşveren İntra” programlarından LİSTELER/İSTATİSTİKLER, SAHTE/KONTROLLÜ/ŞÜPHELİ İŞYERLERİ, OTOMATİK KONTROLLÜ TANIMLAMASI YAPILAN İŞYERLERİ LİSTESİ seçeneği seçilmek suretiyle erişilen ekran vasıtasıyla alınacaktır.

Örnek 1- Listenin 3/1/2018 tarihinde (2018/Ocak ayı için) Ankara ili Ulucanlar SGM tarafından alınacağı varsayıldığında,

Liste Tipi	: İl Bazında
İl	: 006-ANKARA
Şube	: 02-Ulucanlar Sosyal Güvenlik Merkezi
Dönemi	: 2017/Ekim
Başlangıç İşyeri Sıra No	: 1
Bitiş İşyeri Sıra No	: 9999999
Sgm Kodu	: 02

girilecektir. Söz konusu listenin alınması sırasında, listenin “Dönemi” bölümüne, listenin 2018/Ocak ayı içinde alınması halinde 2017/Ekim, yazılacaktır. Dolayısıyla, takip eden aylarda söz konusu listenin alınması sırasında her zaman üç önceki ay yazılarak liste alınacaktır.

Alınacak listede kayıtlı işyerlerine ilişkin yapılacak araştırma en geç listenin alındığı ayın 10’unda tamamlanacaktır. Tamamlanan araştırma sonucunda, sahte işyeri olma ihtimali yüksek olduğu belirlenen işyerlerinin **tamamı** Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servisleri tarafından Ek-2’de yer alan denetim gerekçesi düzenlenmek suretiyle Sosyal Güvenlik Denetmenleri Servisine intikal ettirilecek ve bu işyerlerinin denetimine öncelik verilecektir.

Diğer taraftan, en geç listenin alındığı ayın 10’una kadar yapılacak araştırmada bahse konu listede kayıtlı ve sistem tarafından “Kontrollü İşyeri” olarak tanımlanmış işyerlerinden, bu genelgenin 2.2.1 numaralı bölümde belirtilen kriterler ile başka kriterler (örneğin işyeri hakkında en fazla altı ay önce düzenlenen ve sahte olmadığını gösteren denetim raporu, çalışan sigortalı sayısı ile orantılı, elektrik, su veya doğal gaz tüketimini gösteren belgeler, iş kolu

koduna göre çalışması mümkün olmayacak sayıda sigortalı bildiriminde bulunulmaması vb) birlikte değerlendirilerek “Sahte İşyeri” olmadığına kanaat getirilen işyerleri hakkında ilgili dosya memuru tarafından “Kontrollü İşyeri” tanımlamasının kaldırılmasına ilişkin onay yazısı hazırlanacaktır.

Onay yazısının imzalanarak tarih ve sayı verilmesinin ardından tescil kütüklerindeki “Kontrollü İşyeri” tanımlamasının kaldırılması ve varsa adres değişikliklerinin sisteme kaydedilmesi amacıyla İşyeri Tescil ve e-Sigorta Servisine bildirilecektir. Bu şekilde “Kontrollü İşyeri” tanımlaması kaldırılan işyerleri otomatik kontrollü tanımlaması yapılan işyerleri listesinden de çıkarılmış olacaktır.

2.2.3- Kontrollü işyerlerinden verilen APHB'nin ve MPHB'nin işleme alınması

“Kontrollü İşyeri” olarak tanımlanmış olan işyerleri için e-sigorta üzerinden gönderilen APHB'nin verilmesine izin verilmeyecektir.

“Kontrollü İşyeri” olarak tanımlanmış olan işyerlerinin e-Sigorta kullanıcı kodu ve şifresinin sistem tarafından otomatik olarak askıya alınması nedeniyle tanımlama tarihi ve sonrasında Kuruma e-bildirge üzerinden belge gönderememesi nedeniyle;

-Tanımlama tarihinden sonra kağıt ortamında verilen APHB'nin,

-Tanımlama tarihinden önce işverence yasal süresi dışında kağıt ortamında verilmiş olan ve SSİY 103 üncü maddesinin ikinci fıkrasına istinaden işleme alınması uygun olmasına rağmen tanımlama tarihine kadar işleme alınmamış olan APHB'nin,

tahakkuk kısmı, inceleme sonucu beklenilmeksizin işleme alınacak, hizmet kısmı (sigortalıların yer aldığı bölüm) ise yapılacak incelemenin ardından uygun görülmesi halinde ünitece ayrıca işleme alınacaktır.

Hal böyle olmakla birlikte, “Kontrollü İşyeri” olarak sisteme tanımlanmış olan işyerlerinin e-Sigorta kullanıcı kodu ve şifrelerinin askıya alınmış olması nedeniyle APHB'nin gerek yasal süresi içinde gerekse de yasal süresi dışında olmakla birlikte **en geç ilgili aya ait yapılacak prim ödeme süresi içinde kağıt ortamında verilmiş olması halinde**, sistem tarafından otomatik olarak oluşturulacak idari para cezaları Ünite Komisyon Kararı ile iptal edilecektir. Belirtilen süreler dışında verilecek olan APHB'den kaynaklı borçlar hakkında cari usul ve esaslara göre işlem yapılacaktır.

Söz konusu uygulamaya **bu genelgenin yayımlandığı aya ilişkin verilecek APHB'den itibaren başlanacaktır.**

Dolayısıyla, “Kontrollü İşyeri” olarak sisteme tanımlanmış olan işyerleri tarafından, bu genelgenin yayımlandığı tarihten önceki aylara ilişkin verilecek APHB'nin;

-**bu genelgenin yayımı tarihinden önce** gerek yasal süresi içinde gerekse de yasal süresi dışında kağıt ortamında verilmiş olması halinde,

-**henüz verilmemiş olmakla birlikte** bu genelgenin yayımlandığı tarihi takip eden ayın sonuna kadar kağıt ortamında **verilmesi** halinde,

sistem tarafından otomatik olarak oluşturulacak **idari para cezaları Ünite Komisyon Kararı ile iptal edilecektir.**

Buna karşın, “Kontrollü İşyeri” olarak tanımlanmış olan işyerlerinden e-beyanname üzerinden MPHB ile sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinin beyanı onayına kısmi olarak izin verilecektir.

Buna göre, sistem MPHB ile bildirilen sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgileri üzerinden oluşacak “Tahakkuk Fişi”nin onayına izin verecek olup “Sigortalı Hizmet Listesi” kısmına ilişkin onay iznini vermeyecektir. Sigortalı Hizmet Listesi ise işyeri hakkında yapılacak denetimin ardından uygun görülmesi halinde ünitece yapılacak doğrulama işlemi sonucunda, sistem tarafından otomatik olarak işleme alınacaktır. Uygun görülmemesi halinde ise onaylama işlemi yapılan tahakkuk kısmı da iptal edilecektir.

2.2.4- Kontrollü İşyeri tanımlaması nedeniyle denetime sevk edilen işyerleri hakkında yapılacak yerel denetim ve araştırma/inceleme işlemleri

“Kontrollü İşyeri” olarak sisteme tanımlanmış olan işyerlerinin “Sahte İşyeri” olup olmadığı hususunda yapılacak yerel denetim ve gerektiğinde çevre araştırma işlemleri, denetim gerekçesinin denetim ve kontrolle görevli memura intikal ettiği tarihten itibaren en geç 15 günlük süre içinde sonuçlandırılarak düzenlenecek durum tespit raporu Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servisine intikal ettirilecektir.

Bu kapsamda, “Kontrollü İşyeri”nin bilinen adreslerinde bulunup bulunmadığının ve başka bir adreste faaliyetine devam edip etmediğinin tespit edilmesi amacıyla bilinen adreslerinde yerel denetim ve gerektiğinde çevre araştırması yapılır.

Kurumca gönderilen tebligatları alıp almadığı dikkate alınmaksızın Kurumca bilinen işyeri adreslerinde yapılacak yerel denetimde;

-Faaliyetine devam edip etmediği,

-Bilinen adresinde bulunup bulunmadığı, bulunmuyorsa hangi tarihte ayrıldığı (işyeri kiralık ise işyeri sahibi ile görüşülerek denetime konu işverene işyerinin kiraya verilip verilmediği verildi ise yapılan kira sözleşme tarihi),

-Faaliyetine başka bir adreste devam ediyorsa hangi tarihten itibaren orada faaliyette bulunduğu,

-Adreste başka bir işveren faaliyette bulunuyor ise, hangi tarihten itibaren orada faaliyette bulunduğu,

-İşyerinin denetim tarihindeki durumu (kapalı, boş, yıkılmış, belirtilen adresin geçerli olmaması v.b.),

-Terk, tasfiye ve kapanmış olma gibi nedenlerle işyerinde yerel denetim yapılamaması durumunda, işyeri çevresinde (Örneğin, komşu işyeri sahip ve çalışanları, kat sakinleri gibi üçüncü kişilerle görüşülmesi) söz konusu işverenin anılan adreste faaliyet gösterip göstermediği,

-Gerek faal olduğu anlaşılan gerekse de terk, tasfiye ve kapanmış olma gibi nedenlerle işyerinde yapılan yerel denetim ve çevre soruşturmasında bu adreste faaliyette bulunduğu hususunda bilgi edinilen işyerlerinin tabela işyeri olup olmadığına ilişkin fikir yürütmek amacıyla;

-İşyerinin toplam alan (m2) büyüklüğünün yapılan faaliyetin ehemmiyeti, genişliği ve bildirilen sigortalı sayısı bakımından belirgin derecede orantısız olup olmadığı,

-İşletme faaliyetiyle ilgili elektrik, su, doğalgaz, telefon, internet gideri gibi olağan giderlerinin olup olmadığı veya bu giderlerin yapılan faaliyetin ehemmiyeti ve genişliği ile bildirimde bulunulan sigortalı sayısı bakımından belirgin derecede orantısız olup olmadığı,

hususlarında araştırma ve inceleme yapılmalıdır.

Bu kapsamda, “Kontrollü İşyeri”nin bilinen adreslerinde bulunup bulunmadığının ve başka bir adreste faaliyetine devam edip etmediğinin tespit edilmesi amacıyla **yapılan yerel denetim ve çevre araştırması sonrası düzenlenecek durum tespit raporunda;**

a) İşyerinin sahte olmadığına ve bildirim yapılan kişilerin fiilen çalıştığına kanaat getirilmesi halinde;

1. Kontrollü tanımlamasının kaldırılmasına karar verilecektir.

2. Durum tespit tutanak tarihinin içinde bulunduğu ayı takip eden altıncı ayın sonuna kadar, bu işyeri tekraren kontrollü işyeri listesine alınmayacak ve otomatik şüpheli işyeri olarak tanımlaması da yapılmayacaktır.

b) İşyerinin sahte olmadığına ancak aynı aylarda bildirim yapılan kişilerin bir kısmının fiilen çalışmadıklarına kanaat getirilmesi halinde;

1. Kontrollü tanımlamasının kaldırılması hususunda ara karar verilecektir.

2. Bildirim yapılan kişilerden bir kısmının fiilen çalışmadıklarına ilişkin oluşan kanaatin tespit edilebilmesi ve rapora bağlanabilmesi amacıyla yapılacak incelemeler öncelikli olarak sonuçlandırılacaktır.

3. Durum tespit tutanak tarihinin içinde bulunduğu ayı takip eden altıncı ayın sonuna kadar; bu işyeri tekraren kontrollü işyeri listesine alınmayacak ve otomatik şüpheli işyeri olarak tanımlaması da yapılmayacaktır.

c) İşyerinin sahte olduğuna kanaat getirilmesi halinde;

1. Kontrollü tanımlamasının kaldırılmaması hususunda ara karar verilecektir.

2. İşyerinin Kanun kapsamına alındığı tarihten itibaren mi yoksa belirli bir tarihten itibaren mi sahte olduğu hususunda tespit yapılabilmesi ve rapora bağlanabilmesi amacıyla yapılacak incelemeler öncelikli olarak sonuçlandırılacaktır.

3. Düzenlenen raporlarda işyerinin gerçekte var olmadığı tespit edilmesi halinde (İşyerinin Kanun kapsamına alındığı tarihten itibaren mi yoksa belirli bir tarihten sonra mı) bu tespit ilişkin işyeri tescil programında gerekli tanımlamanın yapılması istenecektir.

4. Sahte olduğuna kanaat getirilen işyeri hakkında yapılacak inceleme öncesi araştırma safhasında işyerinin;

4.1 Bildirim yapılan son altı aya ait APHB/MPHB’de kayıtlı bulunan sigortalıların en az %30’unun (yapılacak hesaplamada virgülden sonraki sayı dikkate alınmayacaktır) 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa göre oluşturulan Adres Kayıt Sisteminde yapılacak sorgulama ile tespit edilen yerleşim yeri (ikametgah) adresinin işyerinin bulunduğu ilden farklı olması,

4.2 Şirket ortaklarının (sermayesinin toplamda %50 ve üzerinde olan) ikametgah adreslerinin işyerinin bulunduğu ilden farklı olması,

durumlarından en az birinin denetmen tarafından tespiti halinde tanzim edilecek raporun sonuç-kanı kısmında söz konusu işin incelenmek üzere Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına yazılması istenilecektir. Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servisince denetmen tarafından tanzim edilen rapor gereği bahse konu işyeri hakkındaki inceleme tamamlanmak üzere Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına mucip çıkartılacaktır. İlgili Grup Başkanlığınca görevlendirilecek müfettiş tarafından yapılacak inceleme öncelikli olarak sonuçlandırılacaktır.

2.2.5- Diğer hususlar

2.2.5.1- “Kontrollü İşyeri” olarak sisteme tanımlanmış olan işyerlerinden e-Sigorta kanalıyla APHB gönderilmesine izin verilmediği için, bu işyerlerinin “Sahte İşyeri” olup olmadığına tespitine yönelik incelemelerin öncelikli olarak sonuçlandırılması ve “Sahte İşyeri” olmadığı tespit edilenlerin “Kontrollü İşyeri” tanımlamasının kaldırılarak APHB gönderilmesine izin verilmesi gerekmektedir.

2.2.5.2- “Kontrollü İşyeri” tanımlaması nedeniyle denetime gönderilmiş işyerleri Kurumun denetim ve kontrole görevli memurları tarafından incelenerek, “Kontrollü İşyeri” tanımlaması, yapılacak tespit sonucuna göre ya “Sahte İşyeri” olarak değiştirilecek ya da kaldırılacak olup, bu işyerleri hakkında denetim sonucu göre işlem yapılacaktır.

2.2.5.3- “Kontrollü İşyeri” tanımlamasının kaldırılması durumunda, bu işyerlerinden bildirim yapılan sigortalılar hakkında yapılacak işlemlere esas olmak üzere Kısa Vadeli Sigortalar Servisi ile Emeklilik Servislerine ayrıca bilgi verilecektir.

2.2.5.4- Kontrollü işyerlerinin ilgili servis tarafından tespit edilmesi, sistem tarafından “Kontrollü İşyeri” tanımlaması yapılan işyerleri listesinin her ay alınması ve bahse konu denetimlere her ay düzenli olarak devam edilmesi büyük önem taşımakta olup, gerek söz konusu tespit işleminin yapılması ile listelerin düzenli olarak alınması gerekse tanımlanan işyerlerinin denetime sevk işleminin yapılıp yapılmadığı hususu bizzat ilgili İl Müdürünce/Merkez Müdürünce takip edilecektir.

2.3- Şüpheli İşyeri Tanımlamaları İle Bu İşyerleri Hakkında Yapılacak İşlemler

“Sahte İşyeri” olarak tanımlanmış olan işyerlerinin, işverenlerinin, gerçek kişi olması halinde TCKN, tüzel kişi olması halinde VKN ile tüzel kişiliği oluşturan ortakların TCKN/VKN anahtar olarak kullanılmak suretiyle bu kişiler adına aynı veya farklı sosyal güvenlik merkezlerinde tescil edilmiş/edilecek diğer işyerleri ile bu gerçek veya tüzel kişilerin ortak/üst düzey yönetici olduğu/olacağı diğer işyerleri, sistem tarafından “Şüpheli İşyeri” olarak tanımlanacaktır.

Sistem tarafından yapılacak otomatik tanımlamanın eksiksiz olması için “Sahte İşyeri” olarak tanımlanmış olan işyerlerinin tescil bilgilerinin tam ve güncel olması gerekmektedir.

“Sahte İşyeri” olarak tanımlanmış olan gerçek kişi veya tüzel kişiler adına veya işverenin tüzel kişilik olması halinde ortak veya üst düzey yöneticileri adına yeni bir işyeri dosyası tescil edileceği ya da bu kişilerin tescil giriş veya tescil değişiklik ekranları vasıtasıyla sisteme ortak veya üst düzey yönetici olarak girileceği durumlarda, **yeni tescil edilen veya tescil düzeltme işlemleri yapılan** bu işyerleri için sistem tarafından otomatik olarak “Şüpheli İşyeri” tanımlaması yapılarak “Bu işyerine şüpheli tanımlaması yapılmıştır. 15 günlük süre içerisinde gerekli incelemenin yapılması gerekmektedir.” şeklinde uyarı mesajı verilecektir.

Tescil giriş veya düzeltme işlemleri esnasında, uyarı mesajı verilen işyerlerine ilişkin denetim gerekçesi, tescil giriş veya düzeltme işlemlerinin yapılmasının ardından tescil ekranlarında yer alan “Denetim Gerekçesi Yazdır” seçeneği işaretlendiği takdirde sistem tarafından yazdırılacaktır.

Tescil giriş veya değişiklik işlemlerinin yapılmasının ardından uyarı mesajı verilen işyerlerinin “Sahte İşyeri” olup olmadığının tespiti için Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işyerinde fiilen denetim yapılması gerektiğinden, İşyeri Tescil ve e-Sigorta Servisince bu işyerleri, uyarı mesajının alındığı gün içinde Sosyal Güvenlik Denetmenleri Servisine bildirilecektir.

Diğer taraftan, “Sahte İşyeri” olarak tanımlanan işyerlerinin, işverenlerinin, gerçek kişi olması halinde TCKN, tüzel kişi olması halinde VKN ile tüzel kişiliği oluşturan ortakların TCKN/VKN anahtar olarak kullanılmak suretiyle bu kişiler adına aynı veya farklı sosyal güvenlik merkezlerinde, **tanımlanma tarihinden önce** tescil **edilmiş** diğer işyerleri ile bu kişilerin ortak/üst düzey yönetici **olduğu** diğer işyerleri için de sistem tarafından otomatik olarak “Şüpheli İşyeri” tanımlaması yapılacaktır.

Bu şekilde tanımlanan işyerlerinin listesi Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servisince, İşveren İntra programlarından LİSTELER/İSTATİSTİKLER, SAHTE/KONTROLLÜ/ ŞÜPHELİ İŞYERLERİ, ŞÜPHELİ/SAHTE/KONTROLLÜ listesi seçilmek suretiyle erişilen ekran vasıtasıyla alınacaktır. Söz konusu ekranda;

Liste Tipi: İl Bazında

SGM Kodu: (İşveren işlemlerinin yapıldığı ilgili merkez müdürlüğü)

Tescil Tipi : (Şüpheli, Sahte, Kontrollü, Hepsi)

bölümleri yer almaktadır. “Tescil Tipi” bölümüne “Şüpheli” girilmek suretiyle tescil kütüklerine “Şüpheli İşyeri” tanımlaması yapılmış olan işyerlerinin listesi her ayın 1’i ile 6’sı arasında alınarak Ek-2’de yer alan denetim gerekçesi düzenlenmek suretiyle Sosyal Güvenlik Denetmenleri Servisine intikal ettirilecektir.

Bu kapsamda, “Şüpheli İşyeri”nin sahte işyeri olup olmadığı amacıyla yapılacak yerel denetim ve araştırma/inceleme işlemleri bu genelgenin 2.2.4 numaralı bölümünde “Kontrollü İşyeri” hakkında yapılan açıklamalara göre yapılacaktır. Ayrıca, yapılan yerel denetim ve çevre araştırması sonrası düzenlenecek durum tespit raporunda işyerinin sahte olduğuna kanaat getirilmesi halinde “Şüpheli İşyeri” tanımlamasının “Kontrollü İşyeri” olarak değiştirilmesi hususunda ara karar verilecektir.

Yapılan yerel denetim ve araştırma/inceleme işlemlerinin nihai sonucuna göre tanzim edilecek rapor gereği ise “Şüpheli İşyeri” tanımlaması, ya “Sahte İşyeri” olarak değiştirilecek ya da kaldırılacaktır.

“Şüpheli İşyeri” tanımlamasının kaldırılmasına karar verilmesi halinde, işyerinin şüpheli kodunun kaldırılabilmesi için sisteme “Sahte İşyeri” olarak tanımlanmış işyerleri için yapılan tanımlamaların kaldırılmasının beklenilmesine gerek bulunmamaktadır.

Sözkonusu listenin her ay alınması ve bahse konu denetimlere her ay düzenli olarak devam edilmesi büyük önem taşımakta olup, bu listelerin düzenli olarak alınarak denetime sevk işleminin yapılıp yapılmadığı hususu bizzat ilgili İl Müdürünce/Merkez Müdürünce takip edilecektir.

2.4- Tanımlama İşlemini Yapacak Servis

Sahte ve kontrollü işyerlerine ilişkin tanımlamalar web tabanlı işveren tescil programı vasıtasıyla yapılmakta olup, sahte ve kontrollü işyeri tanımlamaları işveren tescil programına giriş yetkisi verilmiş olan kullanıcılar tarafından yapılabilmektedir.

Hal böyle olmakla birlikte, gerek kontrollü işyerlerinin, gerekse sahte tescilli olduğu tespit edilen işyerlerinin sisteme tanımlanması sırasında, durumun İşyeri Tescil ve e-Sigorta Servisine bildirilmesi sırasında gereksiz emek ve zaman kaybına neden olduğu, ayrıca servisler arasında yapılan yazışmalar nedeniyle geçen süre zarfında, sözkonusu tanımlamaların yapılmaması nedeniyle bu kişilerin bu süreler zarfında bildirimlerine devam ettikleri anlaşılmıştır.

Bu bağlamda, Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servisi ve İşyeri Tescil ve e-Sigorta Servisinin birbirleriyle bağlantılı servisler olduğu ve sahte işyerleri ile mücadelede her iki servisin de koordineli olarak çalışmaları gerektiğinden, sahte ve kontrollü işyeri tanımlamaları sırasında gereksiz emek ve zaman kaybının önlenmesi amacıyla Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servisinde çalışan personel için de İşveren Tescil Programına giriş yetkisi istenilmesi gerekmektedir.

Buna göre,

a) Sahte İşyeri,

- 1- Kanun Kapsamına Alındığı Tarihten İtibaren,
- 2- Belirli Bir Tarihten Sonra, (gün/ay/yıl-gün/ay/yıl),

b) Kontrollü İşyeri,

olarak yapılacak tanımlamalar, Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servisince bizzat bu serviste çalışan ilgili dosya memuru tarafından İşveren Tescil Uygulaması programlarında mevcut, “Tescil Değişiklik İşlemleri” menüsü işaretlenmek suretiyle erişilen “Tescil Değişiklik” ekranları vasıtasıyla da yapılabilecektir.

2.5- Tanımlamaların Kaldırılması

2.5.1- Sahte işyeri tanımlamasının kaldırılması

“Sahte İşyeri” tanımlaması, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından yapılan tespitler üzerine düzenlenen rapor gereğince yapılmakta olup, tanımlamanın kaldırılmasına ilişkin Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından düzenlenmiş ikinci bir rapor veya bu hususta alınmış nihai yargı kararı (en son yargılama aşamasında verilen ve yargılamayı sonlandıran karar) bulunmadığı sürece tanımlama ünite tarafından kaldırılamayacaktır.

Ancak, ünitece tanımlamanın sehven yapıldığının anlaşılması durumunda, tanımlamanın kaldırılabilmesi için ünitece tanımlamanın hatalı yapıldığını ve kaldırılması gerektiğini belirten “Onay Yazısı” tanzim edilmesi gerekmektedir.

Tanımlama hangi sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezi tarafından işlenmişse yalnızca o sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezi tarafından “İşveren Tescil Uygulaması” programlarında mevcut, “Tescil Değişiklik İşlemleri” menüsü işaretlenmek suretiyle erişilen “Tescil Değişiklik” ekranları vasıtasıyla kaldırılabilir.

Buna göre, bahse konu ekrandan “Sahte İşyeri Tanımlamasının Kaldırılması” seçeneği seçilerek;

“**1-Denetim Raporu**” seçilmek suretiyle “**raporun tarih ve sayısı**” ile raporu düzenleyen **Denetmen(D)/Müfettiş(M)** bilgisi,

“**2-Nihai Yargı Kararı**” seçilmek suretiyle “**kararın tarih ve sayısı**”,

“**3-Hatalı Tanımlama**” seçilmek suretiyle “**onay yazısının tarih ve sayısı**”, bilgilerinin girişi yapılarak tanımlama kaldırılabilir.

Diğer taraftan, sahte işyeri tanımlaması nedeniyle işverenliğinden dolayı ilişkilendirme yapılan kişiler(gerçek kişi işverenler, tüzel kişi işverenler ile tüzel kişiliği oluşturan ortaklar) hakkında tanzim edilen denetim raporu tarihinden itibaren 10 yıl içinde bu kapsamda tekrar sahte sigortalı çalıştırıldığına denetim raporu ile tespit edilmemesi halinde kaydı yapılan kişiler bakımından, “Sahte İşyeri” ilişkilendirilmesi ayrı ayrı olmak üzere sistem tarafından otomatik olarak silinecektir.

Söz konusu şekilde otomatik olarak silinen “Sahte İşyeri” işveren bilgileri nedeniyle, “Şüpheli İşyeri” tanımlaması bulunan diğer işyerlerinin de “Şüpheli İşyeri” tanımlaması yine otomatik olarak kaldırılacaktır.

2.5.2- Kontrollü işyeri tanımlamasının kaldırılması

“Kontrollü İşyeri” tanımlamasının kaldırılmasına ilişkin Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından düzenlenmiş rapor bulunmadığı sürece tanımlama kaldırılmayacaktır. Ancak, ünitece tanımlamanın sehven yapıldığının anlaşılması durumunda, tanımlamanın kaldırılabilmesi için ünitece tanımlamanın hatalı yapıldığını ve kaldırılması gerektiğini belirten “Onay Yazısı” tanzim edilmesi gerekmektedir.

Tanımlama hangi sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezi tarafından işlenmişse yalnızca o sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezi tarafından “İşveren Tescil Uygulaması” programlarında mevcut, “Tescil Değişiklik İşlemleri” menüsü işaretlenmek suretiyle erişilen “Tescil Değişiklik” ekranları vasıtasıyla kaldırılabilir.

Buna göre, bahse konu ekrandan “Kontrollü İşyeri Tanımlamasının Kaldırılması” seçeneği seçilerek;

“**1-Denetim Raporu**” seçilmek suretiyle “**raporun tarih ve sayısı**” ile raporu düzenleyen **Denetmen(D)/Müfettiş(M)** bilgisi,

“**2-Hatalı Tanımlama**” seçilmek suretiyle “**onay yazısının tarih ve sayısı**” bilgilerinin girişi yapılarak tanımlama kaldırılabilir.

2.5.3- Şüpheli işyeri tanımlamasının kaldırılması

“Şüpheli İşyeri” tanımlamasının kaldırılmasına ilişkin Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından düzenlenmiş rapor bulunması durumunda işyerinin şüpheli tanımlaması kaldırılacaktır.

Tanımlama işyerinin tescilli bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezi tarafından “İşveren Tescil Uygulaması” programlarında mevcut, “Tescil Değişiklik İşlemleri” menüsü işaretlenmek suretiyle erişilen “Tescil Değişiklik” ekranları vasıtasıyla kaldırılabilir.

Buna göre, bahse konu ekrandan “Şüpheli İşyeri Tanımlamasının Kaldırılması” seçeneği seçilerek;

“**1-Denetim raporu**” seçilmek suretiyle “**raporun tarih ve sayısı**” ile raporu düzenleyen **Denetmen(D)/Müfettiş(M)** bilgilerinin,

girişi yapılarak tanımlama kaldırılabilir.

Diğer taraftan, iz işlemi gerçekleştirilmiş işyerlerine Şüpheli işyeri tanımlaması yapılamayacağı gibi, “Şüpheli İşyeri” tanımlaması bulunan işyerlerinin iz işlemine tabi

tutulması durumunda da “Şüpheli İşyeri” tanımlaması sistem tarafından otomatik olarak kaldırılacaktır.

2.6- Sahte işyeri ve/veya sahte sigortalı tescil ettiği tespit edilen işverenlere hizmet veren sözleşmeli meslek mensubuna ait tutulan bilgilerin silinmesi

Kontrollü işyerlerinin tespitinde kullanılmak amacıyla sisteme kaydedilen sahte işyeri ve/veya sahte sigortalı tescil ettiği tespit edilen işverenlere hizmet veren sözleşmeli meslek mensuplarından (SM/SMMM/YMM) kusurlu olduğu tespit edilenlerin TCKN/VKN bilgileri, rapora konu olan tespitin;

-Sahte işyeri olması halinde, tanzim edilen denetim raporu tarihinden itibaren 10 yıl,

-Gerçek işyerinden sahte sigortalı bildirim olması halinde, tanzim edilen denetim raporu tarihinden itibaren 5 yıl,

içinde sisteme kaydı yapılan meslek mensubu hakkında bu kapsamda ikinci bir tespitin yapılmaması durumunda kaydı tutulan bilgiler sistem tarafından otomatik olarak silinerek veri kütüğünden çıkarılacaktır.

3- İŞVERENE AİT TANIMLAMA YAPILAN İŞYERLERİ İLE İŞYERİNİ ŞÜPHELİ YAPAN İŞYERLERİ LİSTESİ

İşveren intra programlarında İŞVEREN TESCİL seçeneği altında yer alan “SAHTE/ŞÜPHELİ/KONTROLLÜ TESCİL” ekranı vasıtasıyla;

-VKN veya TCKN girilmek suretiyle ilgili işverene ait tanımlama yapılan Türkiye genelindeki tüm işyerlerinin,

-Şüpheli işyeri tanımlamasının hangi işyerine yapılan sahte işyeri tanımlaması nedeniyle yapıldığının,

sorgulanmasına imkan bulunmaktadır.

Örnek 1- Ankara ili Rüzgarlı SGM’de tescilli bulunan 987654321 vergi kimlik numaralı (A) Ltd.Şti. ünvanlı işverene ait Türkiye genelindeki tanımlama yapılan tüm işyerleri, işveren intra programlarında İŞVEREN TESCİL seçeneği altında yer alan “SAHTE/ŞÜPHELİ/KONTROLLÜ TESCİL” ekranı vasıtasıyla ilgili işverenin;

Vergi/T.C. Kimlik No: 987654321

Liste Tipi : Hepsi

vergi kimlik numarasının sisteme girilmesi suretiyle işverenin SAHTE/ŞÜPHELİ/KONTROLLÜ tanımlaması yapılan Türkiye genelindeki tüm işyerlerinin listesi alınabilecektir.

Örnek 2- Ankara ili Rüzgarlı SGM’de tescilli bulunan 01.1234567.06 numaralı işyerine şüpheli işyeri tanımlamasının hangi işyerine yapılan sahte işyeri tanımlaması nedeniyle yapıldığının işveren intra programlarında İŞVEREN TESCİL seçeneği altında yer alan “SAHTE/ŞÜPHELİ/KONTROLLÜ TESCİL” ekranı vasıtasıyla şüpheli işyerinin,

Eski Şube-Sicil No : 01 - 1234567

işyeri sicil numarasının girilmesi suretiyle işyerini şüpheli yapan işyerleri listesi alınabilecektir.

4- İŞYERLERİNDEN YAPILAN BİLDİRİMLERDE IP ADRESİNİN TESPİTİ

İşyerlerinden yapılan bildirimlerle ilgili olarak, bildirim hangi IP adresinden yapıldığının, ayrıca bildirim yapıldığı IP adresinden başka işyerleri için de APHB gönderilip gönderilmediğinin tespiti amacıyla, işveren intra programlarında İŞVEREN seçeneği altında;

-IP ADRESİNDEN GÖNDERİLEN APHB’LERİN LİSTESİ

-APHB GÖNDERENLERİN IP ADRESLERİNİ SORGULAMA

programlarına yer verilmiştir. Mahkemelerce veya Kurum personeline gereksinim duyulması halinde, sözkonusu bilgilerin bahse konu programlardan temin edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, gerek sahte işyerlerinden yapılan bildirimlerin hangi IP adresinden yapıldığı hususunun gerekse sahte bildirim yapılan IP adresinden başka işyerleri için de bildirim yapılıp yapılmadığının tespiti amacıyla Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarına da görüntüleme yetkisi talep edilmesi gerekmektedir.

5-ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

5.1 Bu genelgenin yayımı tarihinden önceki kurallara istinaden, listeleme programlarından alınmış ancak henüz denetime sevk işlemi yapılmamış işyerlerine ilişkin “Şüpheli İşyeri” listeleri dikkate alınmayacaktır.

5.2 Bu genelgenin yayımı tarihinden önce kontrollü ve şüpheli işyeri gerekçesiyle denetime sevk işlemi yapılmış;

-ve denetime başlanılmış ancak, henüz sonuçlandırılmamış olan görevler bu genelge hükümlerine göre sonuçlandırılacaktır.

-ancak, henüz denetime başlanılmamış olan ve bu genelge hükümlerine göre incelenmesine gerek bulunmadığı değerlendirilen işyerleri denetimden sarfınazar edilecektir.

6- YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENEL YAZILAR VE TALİMATLAR

Genelge ekinde yer alan Ek-3 tabloda belirtilen genel yazılar ve e-posta talimatlar bu genelgenin yayımlandığı tarih itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Dr. Mehmet Selim BAĞLI
Kurum Başkanı

DAĞITIM :

Gereği :
Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi :
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına

EKLER:

Ek-1 Kontrollü İşyeri tanımlamasının yapılması

Ek-2 İşyerinin “Sahte İşyeri” olup olmadığının incelenmesi

Ek-3 Yürürlükten Kaldırılan Genel Yazılar ve E-Posta Talimatlar

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkezi

Ek-1

Sayı :

Konu : Kontrollü İşyeri tanımlamasının yapılması

MÜDÜRLÜK MAKAMINA
DAHİLİ

Müdürlüğümüzde sicil sayılı dosyada işlem gören
..... nin “Kontrollü İşyeri” olarak tanımlanması
amacıyla yazımızın İşyeri Tescil Servisine havalesini arz ederim.

Müdür Yardımcısı

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkezi

Ek-2

Sayı :

Konu : İşyerinin “Sahte İşyeri” olup olmadığının incelenmesi

MÜDÜRLÜK MAKAMINA
DAHİLİ

Müdürlüğümüzde sicil sayılı dosyada işlem gören
..... Kontrollü İşyeri/Otomatik Kontrollü/Şüpheli İşyeri
olarak sisteme tanımlanmış olup, söz konusu işyerinin “Sahte İşyeri” olup olmadığı hususunda
tereddüde düşüldüğünden, 15 günlük süre içinde gerekli incelemenin yapılması amacıyla
yazımızın Sosyal Güvenlik Denetmenleri Servisine havalesini arz ederim.

Müdür Yardımcısı

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENEL YAZILAR VE E-POSTA TALİMATLAR			
SIRA NO	GENEL YAZILAR		
	TARİHİ	SAYISI	KONUSU
1	27/2/2007	143598	İşyerlerinin denetimi
2	29/6/2010	1208701	Kurumumuzca gönderilen tebligatları almayan işyerlerinin e-sigorta şifrelerinin askıya alınması
3	5/1/2012	317008	Sahte, kontrollü ve şüpheli işyerleri ile ilgili yapılacak işlemler (Genel yazının 1, 2 ve 3 numaralı bölümleri yürürlükten kaldırılmıştır.)
4	14/4/2014	5727397	Sahte, şüpheli ve kontrollü işyerleri
5	28/5/2015	2823305	Sahte ve kontrollü işyeri tanımlamaları
E-POSTA TALİMATLAR			
SIRA NO	TARİHİ	SAYISI	KONUSU
1	5/1/2012	2012-2	Genel Yazı
2	12/4/2012	2012-24	Sahte işyerleri
3	13/8/2012	2012-58	Sahte, kontrollü ve şüpheli işyerleri ile ilgili yapılacak işlemler
4	18/4/2014	2014-39	Sahte, şüpheli ve kontrollü işyerleri
5	14/5/2014	2014-49	Sahte, şüpheli ve kontrollü işyerleri
6	19/6/2014	2014-64	Sahte, şüpheli ve kontrollü işyerleri
7	10/11/2014	2014-103	Sahte, şüpheli ve kontrollü işyerleri